

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.314397

ЕНТРОПІЯ ЯК ЧИННИК ВПЛИВУ НА УПРАВЛІННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВ (стор. 6–12)**Прохорова В. В., Будаков М. П.**

Управління енергетичною безпекою підприємства в умовах ентропії є важливим аспектом, який включає в себе адаптацію до змін у зовнішньому середовищі та внутрішніх процесах. Об'єктом дослідження є ентропія, як міра невизначеності та хаосу в енергетичних системах, яка впливає на управління енергетичною безпекою підприємств. Вирішується проблема комплексного підходу до вивчення та впровадження методів розрахунку показників ентропії, які б враховували ентропію в управлінні енергетичною безпекою.

Проведений аналіз показав, яким чином рівень ентропії в постачанні енергетичних ресурсів, зокрема вугілля, електроенергії та альтернативних джерел, впливає на стабільність, стійкість та адаптивність управлінських стратегій, спрямованих на забезпечення управління енергобезпекою.

Сутність отриманих результатів полягає в тому, що дослідження показує важливість управління енергетичною безпекою підприємств в умовах ентропії, яка є мірою невизначеності в енергетичних системах. Ентропія виступає як ключовий фактор, що впливає на управління енергетичною безпекою, оскільки вона відображає рівень хаосу і невизначеності в постачанні енергетичних ресурсів.

Показано, що рівень ентропії безпосередньо впливає на стабільність і адаптивність управлінських стратегій, що дозволяє підприємствам краще реагувати на зовнішні виклики та внутрішні ризики. Використання математичних моделей, зокрема формул Шеннона, дозволяє кількісно оцінити рівень ентропії та виявити потенційні ризики, що виникають в енергетичних системах. Усвідомлення впливу ентропії на управлінські рішення допомагає підприємствам оптимізувати процеси, прогнозувати загрози та зменшувати негативні наслідки.

Результати дослідження відображають складну взаємодію між ентропією, управлінськими стратегіями та зовнішніми викликами, підкреслюючи важливість адаптивного підходу в управлінні енергетичною безпекою.

Дослідження зосереджено на практичних аспектах. З практичної точки зору, усвідомлення впливу ентропії на управлінські рішення дозволяє підприємствам оптимізувати процеси управління, прогнозувати потенційні загрози та зменшувати негативні наслідки від зовнішніх і внутрішніх ризиків.

Результати цього дослідження можуть стати основою для формування нових управлінських стратегій, здатних ефективно реагувати на сучасні виклики енергетичного сектора.

Ключові слова: рівень ентропії, управління енергетичною безпекою, ризики підприємств, вплив ентропії, управлінські рішення.

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.314391

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ АНАЛІЗУ ТА УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ (стор. 13–18)**Алексеев І. І., Казадасва Т. В.**

Об'єктом дослідження є ризики страхової компанії. Робота присвячена дослідженню ризиків страхової компанії, які генерують загрози рівню її платоспроможності. Загальний стан економічного розвитку загалом та страхового ринку зокрема визначають умови функціонування будь-якого страховика. Здатність страхової компанії до регулювання таких умов обмежена, але формування стійкого стану внутрішнього середовища формує можливості до адаптації загроз зовнішнього середовища. Своєчасний вияв потенційних ризиків в діяльності страховика, забезпечення резервів для покриття можливих збитків, пов'язаних з ризиками, дають змогу компаніям долати наслідки ризиків за мінімальних втрат. Методичним підґрунтям здійснення оцінювання потенційних ризиків у діяльності страхової компанії є методи стратегічного аналізу, такі як PEST та SWOT-аналіз. Їх результати дають уявлення про стан загроз зовнішнього середовища та потенційні можливості внутрішніх резервів страховика. Методи економіко-математичного моделювання та прогнозування дозволяють оцінити поточний стан компанії та дослідити її поведінку на вплив зовнішніх і внутрішніх факторів. Основу прогнозової моделі аналізу ризиків страхової компанії формує коефіцієнт ризику втрати платоспроможності, розрахований за ключовими параметрами оцінювання її фінансового стану. Достовірність прогнозу можливого ризику втрати платоспроможності страховика забезпечено шляхом побудови лінії тренду та формування аркушу прогнозу в програмному середовищі MS Excel. Аркуш прогнозу формує ймовірності значення показників з виокремленням оптимістичного та песимістичного рівнів прогнозу. За допомогою лінії тренду та знаходження величини коефіцієнта детермінації (R^2) визначається вірогідність реалізації прогнозу зростання чи скорочення значення кожного окремого параметру моделі. Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості підвищення ефективності використання наявних ресурсів та резервів в процесі управління ризиками. Запропонований методичний підхід може бути використаний для оцінювання впливу ризиків у діяльності страховика, що підвищить точність отриманих результатів.

Ключові слова: ризики страхової компанії, PEST-аналіз, SWOT-аналіз, прогнозування, коефіцієнт ризику втрати платоспроможності.

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.314344

ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У КОНТЕКСТІ ЕМЕРДЖЕНТНОГО РОЗВИТКУ ІТ-ІНДУСТРІЇ (стор. 19–24)**Жилінська О. І., Тищенко А. В.**

Об'єктом дослідження є процеси та підходи до розвитку лідерських компетентностей персоналу в ІТ-організаціях.

Дослідження присвячене аналізу особливостей формування лідерських компетентностей в контексті емерджентного розвитку ІТ-індустрії. У роботі розглянуто еволюцію концепцій корпоративного навчання та їх адаптацію до специфіки ІТ-сфери, яка характеризується високим темпом технологічних змін та інноваційністю. Проаналізовано традиційні та інноваційні форми розвитку персоналу, з особливим акцентом на їх ефективність у контексті ІТ-галузі.

Проведено опитування серед працівників ІТ-компаній, яке виявило високий лідерський потенціал та готовність до прийняття відповідальності серед фахівців галузі. Водночас, визначено певні прогалини у розвитку окремих компетентностей, зокрема щодо

здатності ефективно делегувати завдання та ухвалювати ризиковані рішення. Результати дослідження підкреслюють необхідність адаптації традиційних моделей лідерства до унікальних вимог ІТ-індустрії, з фокусом на розвиток технічної компетентності, інноваційного мислення й адаптивності.

У роботі запропоновано рекомендації щодо вдосконалення програм розвитку лідерства в ІТ-компаніях. Ці рекомендації включають впровадження гнучких форматів навчання, які поєднують онлайн та офлайн компоненти, а також використання сучасних технологій, таких як віртуальна та доповнена реальність, для розвитку лідерських навичок. Особлива увага приділяється розвитку таких компетентностей, як управління віртуальними командами та крос-культурне лідерство, що стають все більш актуальними в умовах глобалізації ІТ-індустрії.

Робота окреслює напрямки для подальших досліджень, зокрема вивчення впливу штучного інтелекту та машинного навчання на формування лідерських компетентностей в ІТ-сфері. Результати дослідження мають як теоретичну, так і практичну цінність для розробки ефективних стратегій розвитку лідерського потенціалу в ІТ-компаніях, що сприятиме підвищенню їх конкурентоспроможності на глобальному ринку.

Ключові слова: лідерські компетентності, ІТ-індустрія, емерджентність, розвиток лідерства, адаптивне лідерство, технічна компетентність, програми розвитку персоналу.

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.314525

РОЗРОБЛЕННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ МОДЕЛІ ЗАЛУЧЕННЯ ТА УТРИМАННЯ СПОЖИВАЧІВ У ЦИФРОВОМУ БРЕНДИНГУ (стор. 25–28)

Ягельська К. Ю., Василюшина Л. М.

Об'єктом дослідження є цифровий брендинг. Розглянуто процес залучення та утримання споживачів у цифровому брендингу. Досліджено феномен цифрового брендингу та основні інструменти його впливу на споживачів. Обґрунтовано світові тенденції розвитку медіаспоживання на сучасному етапі. Доведено, що відбуваються трансформаційні зміни процесу споживання, як наслідок, здійснюється перехід у сферу онлайн. Визначено, що з метою залучення та утримання онлайн-споживачів бренди мають швидко реагувати та встановлювати ефективний зворотний зв'язок з ними. Відповідно до цього зазначено важливу роль цифрового брендингу. В якості основи для розробки маркетингової моделі залучення та утримання споживачів у цифровому брендингу запропоновано використовувати модель AIDA. Зазначено маркетингову модель, що дозволяє відстежувати дії споживачів, а також контролювати комунікаційні процеси. Виокремлено етапи моделі AIDA у цифровому брендингу – відвідання сайту, переміщення товару в кошик, оформлення та оплата замовлення. Визначено стратегічні інструменти моделі AIDA у цифровому брендингу. Встановлено доцільність використання коефіцієнту конверсії для визначення ефективності кожного етапу моделі. Запропоновано доповнити класичну модель AIDA двома елементами Satisfaction (S) і Loyalty (L), отримавши AIDASL. Розроблено удосконалену модель впливу на споживачів у цифровому брендингу. Дана модель узгоджує етапи моделі AIDASL з основними етапами процесу прийняття рішення про купівлю. Практичне значення розробленої моделі залучення та утримання споживачів у цифровому брендингу забезпечить підвищення уваги, інтересу, бажання та рівня купівлі. Це, в свою чергу, створить передумови для підвищення конверсії на кожному етапі контакту споживача з онлайн-магазином, підвищуючи рівень їх задоволення та лояльності.

Ключові слова: цифровий брендинг, цифрові медіа, поведінка споживачів, маркетингові комунікації, просування, конверсія.

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.312875

ОЦІНКА СВІТОВОГО РИНКУ ТА ЗАСТОСУВАННЯ НАНОМАТЕРІАЛІВ У АЕРОКОСМІЧНІЙ ГАЛУЗІ (стор. 29–41)

Малишев В. В., Габ А. І., Коваленко В. В., Ліпський Ю. В., Шахнін Д. Б.

Об'єктом дослідження є стан, сегментний аналіз, динаміка, конкуренція та перспективи світового аерокосмічного ринку. Використано методи пошуку та аналізу літературних даних, узагальнення, систематизації та візуалізації даних за допомогою діаграм.

Аерокосмічна галузь промисловості знаходиться в авангарді технологічних інновацій та постійно займається пошуком нових сучасних матеріалів для підвищення продуктивності, ефективності та безпеки. Аерокосмічний ринок охоплює проектування, виробництво й технічне обслуговування літальних та космічних апаратів і відповідних систем. Він включає комерційний та військовий сектори, а також сферу дослідження космосу.

Досліджено світовий ринок аерокосмічної галузі. Виявлено фактори, які позитивно та негативно впливають на ринок. Відповідно до сегментації світового аерокосмічного ринку за типом транспортного засобу провідну позицію у 2023 р. займав сегмент комерційних літаків з часткою 63,4 %; за розміром транспортного засобу – сегмент вузькофюзеляжних літаків (72,4 %); за кінцевим споживачем – сегмент приватного сектору (65,4 %); за експлуатацією – сегмент літаків ручного керування (79,4 %); за географічними регіонами – сегмент Північної Америки (47,3 %). Наведено основні стратегічні тенденції та напрямки подальшого розвитку аерокосмічного ринку.

Досліджено світовий ринок аерокосмічних матеріалів. Виявлено чинники, які впливають на динаміку ринку, та виділено виклики ринку. Відповідно до сегментації світового аерокосмічного ринку за типом матеріалів провідне місце у 2022 р. належало сегменту композиційних матеріалів з часткою 69 %; за типом літального засобу – сегменту комерційних літаків (51 %); за географічними регіонами – сегменту Європи (35,0 %).

Узагальнено тенденції сталого розвитку аерокосмічної галузі: сучасний дизайн літака, використання стійкого авіаційного палива, міська повітряна мобільність, сучасна технологія руху, оптимізація управління авіаперевезеннями. Для кожної тенденції розглянуто можливі заходи, які ведуть до змін в аерокосмічній галузі.

Розглянуто питання застосування наноматеріалів у космічній галузі. Наведено деякі характеристики та можливості застосування нанокompозитних матеріалів, нанопокриттів, нанофлюїдів, наносенсорів, вуглецевих нанотрубок та приклади застосування наноматеріалів у компонентах літаків. Виявлено проблеми галузі та наведено можливі їх вирішення.

Ключові слова: аерокосмічний ринок, ринок аерокосмічних матеріалів, сегментація ринку, тенденції ринку, обмеження ринку, напрямки розвитку ринку, наноматеріали.

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.314545

ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЗАПАСІВ НАФТОПРОДУКТІВ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО РЕЗЕРВУ (стор. 42–48)

Чечель О. М., Башук А. І.

Об'єктом дослідження є державна політика щодо забезпечення стратегічних запасів нафтопродуктів у системі державного резерву. У роботі визначено важливість резервування для забезпечення стратегічних потреб держави в системі державного резерву України таких ресурсів, як нафта, нафтопродукти, паливно-мастильні матеріали. Встановлено фактори впливу, які вимагають трансформації підходів до формування державного резерву стратегічних матеріалів. Доведено необхідність створення спеціальної моделі державного управління запасами нафтопродуктів і паливно-мастильних матеріалів у структурі державного резерву. Розкрито особливості функціонування ринку транспортування та зберігання нафти як альтернативи системі державного резерву для України. Проведено аналіз українського законодавства щодо формування стратегічного резерву нафти та нафтопродуктів. Досліджено зарубіжний досвід державної політики у сфері створення стратегічних запасів нафти та нафтопродуктів. З'ясовано шляхи розкриття потенціалу правового регулювання процесів формування стратегічного державного резерву в Україні. Розроблено напрями вдосконалення державної політики в Україні щодо формування резервів нафтопродуктів на прикладі зарубіжних країн. Доведено доцільність розширення різних форм залучення суб'єктів приватного сектору до процесів формування державного стратегічного резерву. Визначено особливості моделі взаємодії держави та приватного сектору в цьому питанні. Прогнозовано подальші тенденції розвитку світового ринку зберігання нафти та нафтопродуктів. Визначено потенційні можливості для розширення участі України у світовому ринку зберігання нафти та нафтопродуктів. Розкрито механізми участі держави у процесі формування стратегічних запасів нафти та нафтопродуктів у зарубіжних країнах. Визначено подальшу необхідність формування українського ринку зберігання нафти та нафтопродуктів як елемента системи державних резервів.

Ключові слова: спеціальна модель державного управління, державний резерв, стратегічні запаси, ринок зберігання нафти, логістичні потужності.

DOI: 10.15587/2706-5448.2024.314539

ВДОСКОНАЛЕННЯ ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖНАРОДНОЇ ПОЛІТИКИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ (стор. 49–52)

Давидюк О. М.

Об'єктом цього наукового дослідження є сукупність управлінських та регуляторних прийомів державного впливу на трансфер технологій України в умовах реалізації глобальної моделі політики сталого розвитку. Досліджуються способи та прийоми публічного регулювання трансферу технологій в Україні та його відповідність вимогам сталого розвитку. Аналізом та узагальненням існуючих світових і міжнародних підходів до визначення політики сталого розвитку встановлено, що трансфер технологій складає один із ключових об'єктів управлінського впливу. Доведено, що існуюча регуляторна модель трансферу технологій в Україні, сформована без врахування цілей сталого розвитку, не відповідає її стратегічним завданням розвитку. Обґрунтовано доцільність вдосконалення існуючої концепції регулювання та управління трансфером технологій в Україні з метою усунення виявлених невідповідностей. Сформовано рекомендації щодо напрямків удосконалення регуляторних та управлінських підходів до визначення трансферу технологій в Україні. Доведено необхідність внесення змін до положень Закону України «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», з метою приведення його у відповідність до міжнародної політики сталого розвитку.

Дослідження спрямоване на формування загальних теоретичних засад удосконалення управлінських і регуляторних прийомів трансферу технологій в Україні. Результати цього дослідження можуть бути використані при вдосконаленні публічних правил трансферу технологій, формування стратегічних публічних управлінських рішень, державної технологічної політики та слугувати підставою для подальших наукових досліджень з цих питань. Висновки отримані в ході цього дослідження можуть бути використані для вирішення питань і проблематики удосконалення чинного законодавства України вимогам міжнародних угод і документів.

Ключові слова: регулювання технологій, форми трансферу технологій, уніфікація форм трансферу, державна технологічна політика.